

Excursió entomològica prop de Camprodon

Eren, doncs, les 9 hores quan ens dirigírem cap a Llanàs, poblet situat a mitja hora de distància. Seguïrem un camí carreter en el qual hi veiérem pols, cosa rara en aquesta terra, que per les freqüents pluges que hi cauen sempre conserva humitat, així és que més serveixen els esclops que les espadenyes.

A la dreta de dit camí s'estén una cordillera de muntanyes que anàrem faldejant i al passar per davant del bosc de ca n'Aulí, com el propietari té vedada rigorosament la caça, una munió de conilís s'acostaren, parant-se a tir de pedra, i ens miraren tot movent el morro i les orelles; semblava pròpiament que ens fessin la figuereta.

A l'esquerra hi ha alguns camps de conreu que arriben fins a tocar el riu Ter, en els quals s'hi sembra sègle, trumfes, un poc de blatdemoro i fajol.

Durant la nostra marxa tinguérem ocasió d'observar en els marges del camí les plantes: *Verbascum pulverulentum* Vill., *Lychnitis* L. i *Thapsus* L., *Onopordon acanthium* L., *Cirsium ferox* D. C., *Erygium Bourgati* Goun., *Centaurea pectinata* L., *Erythraea centaureum* Pers. (centaura), etc., i recollir dessota de les pedres els insectes: *Carabus violaceus* L., *Amaru trivialis* Gyll., *Harpalus aeneus* Fab., *Silpha obscura* L., *Blaps similis* Latr. i *Cleonus sulcirostris* L.; en els *Verbascum*, el *Cionus verbasci* Fab., que és bastant abundant; sobre de les flors de les Cinàrees, el *Spermophagus cardui* Gyllh., el *Larinus carlinae* Ol., *Turbinatus* Gyllh, i l'*Scolymi* Ol., aquest últim amb freqüència; en els arbusts i plantes baixes: *Otiorhynchus scabrosus* Marsh., *Clythra atraphaxidis* Fab., *Cassida rubiginosa* Ill., etc. i caminant per terra, la *Silpha tristis* Ill., i el *Copris lunaris* L. Hemípteros: *Neotiglossa bifida* Costa, *Idiocerus scurra* Ger., i el *Syromastes marginatus* L., aquest últim sobre del *Senecio*. També veiérem els dípteros: *Tabanus vicinus* Egg. i *Cyrtoneura stabulans* F.

Una vegada arribats a la població, que conté uns 800 habitants, visitàrem, com de costum, l'església, que és d'arquitectura bizantina, no faltant mèrit a la portalada i sobretot en un retaule de l'altar major, que ens semblà del segle IX o X.

Pel mig de Llanàs atravesa el camí que va a Setcasas, llogaret col·locat a més de 1.000 metres d'altura sobre el nivell del mar, en lloc feréstec, rodejat de muntanyes i precipicis, essent molt fred i on tot sovint s'hi allotja la borrasca; no obstant d'això, el cor se'ns n'hi anava, puix sa flora i fauna són riques i interessants en grau superlatiu, sobretot per al botànic, que considera dita localitat com de primer ordre.

(...)

Nostre retorn es verificà per l'altra part del riu Ter, seguint un corriolet que atravesa els prats d'Espinalva, que són els més bonics de la comarca, i

durant la marxa ens acompanyà el sorolí de l'aigua que remintolava i espurnejava, tot saltant per entremig de les grosses pedres que jauen en el llit de l'esmentat riu.

Ens feia pena tenir que trepitjar tantes i tantes floretes que cobrien la terra, i veure'ns obligats a interrompre els col·loquis dels insectes que al sentir la nostra aproximació fugien volant o saltant.

Allí dominaven divers *trifolium*, de flors purpúries, en companyia de les labiades i d'un sens fi de compostes, la major part de la tribu de les xicoràcies; a claps s'hi veien les grosses calàtides de les *Carlina acaulis* L. i *acanthifolia* All., que aplanades a terra entremig de l'herba pareixien imatges del sol i de la lluna, completant el quadro uns quants peus d'orquídiades amb llurs espigues de corol·les estranyes.

¿Podia un entomòleg deixar de parar-se en un camp tan ben preparat per a la caça? No; i el resultat d'ella fou la collita de què anem a donar compte. Coleòpteros: *Hoplia cœrulea* Dr., *Oxythyrea stictica* L., *Mordellistena pusilla* Redt., *Mylabris variabilis* Bil. i *floralis* Pall., *Oedemera flavipes* Fab., *Cryptocephalus moradi* L.; *Crysomela violacea* Panz., i *fastuosa* L., *Coccinella duodecimpustulata* Fab. *quatuordecimpustulata* L.; *Halyzia 14 punctata* L. etc. Lepidòpteros: *Aporia Crataegi* L., *Satyrus Arethusia* S. V., *Setina irrorella* Cl., *Scoliopteryx libatrix* L. Dípteros: *Tipula pratensis* L. i *fascipennis* Mg., *Tetanocera coryleti* Scop., *Sapromyza marginata* Mg., *Lauxania Elisae* Mg., *Mesembrina meridiana* L. Ortòpteros: *Forficula decipiens* Gené., *Ctyphipus cœrulescens* L., *Pachytylus-nigro-fasciatus* de Geer, *Gomphocerus rufipes* Zett., *Paracaloptenus typus* Brun.

Després continuàrem la ruta en direcció al poble, sentint ja ben dar els crits dels xicots, la trompeta del nunci i el so de les campanes de l'església, que tocaven a missa.

Per darrere de les cases sobreeixien l'enrunat castelí de Sant Nicolau i l'alta muntanya de Sant Antoni (1.200 metres) en qual cim hi ha un petit santuari dedicat a dit sant. En aquella punta que domina tota la comarca i des de la que s'ovira fins les crestes del Montserrat, hi viu un home que fa de vigilant per avisar de la proximitat de les tempestes, lo que efectua per medi d'una senyal convinguda, que tan prest és vista en la població es posen les campanes de la parròquia a tocar a bon temps. Devota costum, que cada dia es va perdent i que era una mostra de la fe dels nostres avantpassats. Vejam ¿Què significa el tocar les campanes. quan la torbonada amenaça? ¿No és una veu religiosa que diu als pagesos: 'tenim el mal temps a sobre; pot descarregar una pedregada que en un instant destrueixi les collites, que són el vostre treball de tot l'any i el pa per a la família; vingueu doncs a l'església per a pregar a Déu, que tot ho pot, a fi de que vos deslliuri d'aquest perill'? I, abans, el temple s'omplia de fidels que amb llurs pregàries feien retronar les voltes; ara, si en algun punt es toca encara a bon temps, el so del metall es perd en l'espai; pocs, ben pocs acudeixen a la seva crida, i pot ser que, ni des de les seves cases, resin un sol

parenostre; essent així, val mes que el campaner no es cansi ni es posi en perill de ser ferit per un llamp.

Miquel Cuní Martorell *Vuyt dias en Camprodon. Excursió entomològica y botànica*. Barcelona, 1889.